

SARAJEVO, 7-10 | Dec | 2022

13. Međunarodni simpozij
13th International Symposium
MUZIKA U DRUŠTVU
MUSIC IN SOCIETY

**ZBORNIK
SAŽETAKA
COLLECTION
OF
ABSTRACTS**

Muzikološko društvo Federacije Bosne i Hercegovine
Musicological Society of the Federation of
Bosnia and Herzegovina

Univerzitet u Sarajevu - Muzička akademija
University of Sarajevo - Academy of Music

UNIVERZITET U SARAJEVU - MUZIČKA AKADEMIJA
UNIVERSITY OF SARAJEVO - ACADEMY OF MUSIC

MUZIKOLOŠKO DRUŠTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
MUSICOLOGICAL SOCIETY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

13. MEĐUNARODNI SIMPOZIJ “MUZIKA U DRUŠTVU”
Sarajevo, 7-10. decembar 2022.

13TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM “MUSIC IN SOCIETY”
Sarajevo, 7-10 December 2022

U saradnji sa / In collaboration with:

UNIVERZITET U SARAJEVU
SLUŽBA ZA UMJETNOST, UMJETNIČKOISTRAŽIVAČKI RAD, KULTURU I SPORT
UNIVERSITY OF SARAJEVO
DEPARTMENT OF ARTS, ARTISTIC RESEARCH, CULTURE AND SPORTS

GAZI HUSREV-BEGOVA BIBLIOTEKA
GAZI HUSREV-BEY'S LIBRARY

ZEMALJSKI MUZEJ BOSNE I HERCEGOVINE
NATIONAL MUSEUM OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Uz podršku / Supported by:

KANTON SARAJEVO
SARAJEVO CANTON
MINISTARSTVO ZA NAUKU, VISOKO OBRAZOVANJE I MLADE
MINISTRY OF SCIENCE, HIGHER EDUCATION AND YOUTH
MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA
MINISTRY OF CULTURE AND SPORT

FEDERALNO MINISTARSTVO NAUKE I OBRAZOVANJA
FEDERAL MINISTRY OF SCIENCE AND EDUCATION

FONDACIJA ZA MUZIČKE, SCENSKE I LIKOVNE UMJETNOSTI
FOUNDATION FOR MUSICAL, PERFORMING AND VISUAL ARTS

FONDACIJA ZA IZDAVAŠTVO
PUBLISHING FOUNDATION

Predsjednica Muzikološkog društva FBiH
President of the FBiH Musicological Society
Dr. Amila Ramović

Dekan Univerziteta u Sarajevu - Muzičke akademije
Dean of the University of Sarajevo - Academy of Music
Ališer Sijarić, Mag. Art.

Programski odbor
Programme Committee

Dr. Valida Akšamija-Tvrtković, Univerzitet u Sarajevu - Muzička akademija
Dr. Zdravko Blažeković, The Graduate Center, City University of New York
Dr. Amra Bosnić, Univerzitet u Sarajevu - Muzička akademija
Dr. Naila Ceribašić, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb
Dr. Merima Čaušević, Pedagoški fakultet, Univerzitet u Sarajevu
Dr. Snježana Dobrota, Filozofski fakultet, Sveučilište u Splitu
Dr. Fatima Hadžić, Univerzitet u Sarajevu - Muzička akademija
Dr. Nerma Hodžić-Mulabegović, Univerzitet u Sarajevu - Muzička akademija
Dr. Naida Hukić, Univerzitet u Sarajevu - Muzička akademija
Dr. Tamara Karača Beljak, Univerzitet u Sarajevu - Muzička akademija
Dr. Senad Kazić, Univerzitet u Sarajevu - Muzička akademija
Dr. Sanja Kiš Žuvela, Muzička akademija, Sveučilište u Zagrebu
Dr. Ankica Petrović, prof. emerita, University of California, Los Angeles
Dr. Amila Ramović, Univerzitet u Sarajevu - Muzička akademija
Dr. Leon Stefanija, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
Dr. Lana Šehović, Univerzitet u Sarajevu - Muzička akademija
Dr. Jasmina Talam, Univerzitet u Sarajevu - Muzička akademija

Organizacioni odbor
Organizing Committee

Mr. Aida Adžović, Dr. Valida Akšamija-Tvrtković, Dr. Amra Bosnić, Mr. Ena Plakalo, Dr. Fatima Hadžić, Dr. Nerma Hodžić-Mulabegović, Dr. Naida Hukić, Mr. Rijad Kaniža, Dr. Tamara Karača Beljak, Dr. Senad Kazić, Mr. Nermin Ploskić, Dr. Amila Ramović, Predsjednica / Chair, Dr. Lana Šehović

Produkcijski tim
Production team

Studenti I i II ciklusa studija Univerziteta u Sarajevu - Muzičke akademije
Students of the 1st and 2nd cycle of studies at the University of Sarajevo - Academy of Music

Lokacije / Locations

MAS UNSA

Univerzitet u Sarajevu – Muzička akademija
University of Sarajevo – Academy of Music
Josipa Stadlera 1/II

UNSA

Univerzitet u Sarajevu – Rektorat
University of Sarajevo – Rectorate
Obala Kulina bana 7/II

GHB

Gazi Husrev-begova biblioteka
Gazi Husrev-bey's Library
Ulica Gazi Husrev-begova 46

ZMBIH

Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine
National Museum of Bosnia and Herzegovina
Zmaja od Bosne 3

SJEDIŠTE SIMPOZIJA

SYMPOSIUM HEADQUARTERS

MAS UNSA

Muzikološko društvo
Musicological Society
Univerzitet u Sarajevu – Muzička akademija
University of Sarajevo – Academy of Music
Josipa Stadlera 1/II
71000 Sarajevo
BIH
symposium@muzikolosko-drustvo.ba
www.muzikolosko-drustvo.ba

SADRŽAJ
CONTENT

Uvod Introduction	8
Raspored Schedule	10
Plenarna predavanja Keynote Lectures	31
Sažeci Abstracts	41
25 godina Muzikološkog društva 25 years of the Musicological Society	172
Izložba Exhibition	180
Radionica Workshop	183
Koncert Concert	190
Biografije Biographies	193
Bilješke Notes	251

RASPORED SJEDNICA SCHEDULE

SRIJEDA / WEDNESDAY 7 DEC 2022	ČETVRTAK / THURSDAY 8 DEC 2022
MAS UNSA	MAS UNSA
08:00 –11:00 Registracija Registration	09:00 – 10:30 Radionica 2 Workshop 2
09:00 –10:30 Radionica 1 Workshop 1	GHB
11:00 –12:40 Sjednica 1 Session 1	11:00 –12:40 Sjednica 5 Session 5
12:50 –13:50 Sjednica 2 Session 2	12:50 –13:50 Sjednica 6 Session 6
14:00 –15:00 Pauza za ručak Lunch break	14:00 –15:00 Pauza za ručak Lunch break
MAS UNSA	UNSA
15:00 –16:20 Sjednica 3 Session 3	15:00 –16:00 Plenarno predavanje II Keynote Lecture II
16:20 –17:20 Sjednica 4 Session 4	16:00 –17:20 Sjednica 7 Session 7
17:30 Otvaranje Simpozija Symposium Opening	17:30 –18:30 Sjednica 8 Session 8
18:00 Plenarno predavanje I Keynote Lecture I	18:30 –19:30 25 godina MDFBIH: svečana sjednica 25 Years of MDFBIH: Special Session Prijem / Reception
20:00 Svečana večera Official dinner	

PETAK / FRIDAY 9 DEC 2022	SUBOTA / SATURDAY 10 DEC 2022
MAS UNSA	MAS UNSA
09:00 – 10:30 Radionica 3 Workshop 3	10:00 – 11:40 Sjednica 13 Session 13
GHB	11:50 –12:50 Sjednica 14 Session 14
11:00 –12:00 Sjednica 9 Session 9	13:00 –14:00 Pauza za ručak Lunch break
12:00 –13:10 Sjednica 10 Session 10	14:00 –15:00 Sjednica 16 Session 16
13:10 –14:30 Pauza za ručak Lunch break	16:10 –17:50 Sjednica 17 Session 17
ZMBIH	18:00 –19:00 Završna sjednica Final Session
14:30 –15:30 Posjeta / Visit ZMBIH	
15:30 –16:50 Sjednica 11 Session 11	
17:00 –18:40 Sjednica 12 Session 12	
19:00 –20:00 Koncert Concert	

Zorana Guja

Grupno pjevanje uz gusle u centralno-istočnoj Bosni
Group Singing with the Accompaniment of Gusle in the Central-Eastern Bosnia

Maja Radivojević

Muški pevački oktet iz sela Drmna. Jedinstven primer višeglasnog narodnog pevanja u Stigu
Male Singing Octet from the Village of Drmno. A Unique Example of Polyphonic Folk Singing in the Region of Stig

Zdravko Drenjančević

Promicanje slavonske tradicijske glazbe na primjeru radijske postaje Radio Osijek
Promotion of Traditional Slavonian Music by the Osijek Radio Station

Ivana Paula Gortan-Carlin

“Maša po starinski”. Očuvanje crkvene pučke glazbe ili glazbeno-duhovni turizam?
“Maša po starinski”. Preservation of Church Folk Music or Musical-Spiritual Tourism?

SJEDNICA 6:

HISTORIOGRAFSKI POGLEDI NA MUZIKU U REGIJI I

SESSION 6:

HISTORIOGRAPHIC PERSPECTIVES ON MUSIC IN THE REGION I

12:50-13:50

Jezik: B/H/S / Language: B/C/S

Moderatorica / Chair: **Fatima Hadžić**

Tatjana Čunko

Kako se kalio Franjo Horvat (1920-1997)? Formativne godine baletana, koreografa i baletnog pedagoga Franje Horvata
How Franjo Horvat (1920-1997) Was Tempered? The Formative Years of Ballet Dancer, Choreographer and Ballet Teacher Franjo Horvat

Lucija Konfic

Od građanske inicijative do organiziranih glazbenih nastojanja. Osnutak i prve godine rada Glazbenog zavoda u Križevcima
From Civic Initiative to Organized Musical Endeavors. Establishment and First Years of the Music Institute in Križevci

Tatjana Mrđa

Češki muzičari Vršačkog srpskog crkvenog pevačkog društva
Czech Musicians of the Vršac Serbian Church Singing Society

Lokacija / Location:

UNIVERZITET U SARAJEVU – REKTORAT
UNIVERSITY OF SARAJEVO – RECTORATE

PLENARNO PREDAVANJE 2

KEYNOTE LECTURE 2

15:00-15:50

Jezik: B/H/S / Language: B/C/S

AMRA BOSNIĆ

Vanredna profesorica, Univerzitet u Sarajevu - Muzička akademija
Associate Professor, University of Sarajevo - Academy of Music

Simfonizam u Bosni i Hercegovini između socijalističkog svjetonazora i subjektivnog pogleda na svijet

Symphonism in Bosnia and Herzegovina between Socialist Weltanschauung and Weltansicht

SJEDNICA 7:

SAVREMENA PITANJA MUZIČKE EDUKACIJE I

SESSION 7:

CURRENT ISSUES IN MUSIC EDUCATION I

16:00-17:20

Jezik / Language: B/H/S

Moderatorica / Chair: **Merima Čaušević**

Nerma Hodžić-Mulabegović, Senad Kazić i Katarina Zadnik

Usporedba provedbe *online* nastave solfeggia na univerzitetskom nivou između Bosne i Hercegovine i Slovenije

A Comparison of Conducting Online Solfeggio Classes in Higher Education Between Bosnia and Herzegovina and Slovenia

RADIVOJEVIĆ, MAJA
Srpska akademija nauka i umetnosti - SANU,
Muzikološki institut
Srbija

Muški pevački oktet iz sela Drmna: Jedinствен primer višeglasnog narodnog pevanja u Stigu

Južno od Dunava, u regiji severoistočne Srbije koja se naziva Stig, leži selo Drmno koje krije oblike narodnog muziciranja do sada nepoznate etnomuzikološkoj javnosti. Budući da su ovaj predeo istraživači (neopravdano) kroz istoriju zaobilazili, podaci o srpskoj vokalnoj praksi Stiga su do skoro bili vrlo oskudni. Situacija se donekle izmenila zahvaljujući projektu *Istraživanje muzičko-plesnog folklornog nasleđa Stiga*, koji je finansiralo Ministarstvo kulture i informisanja Republike Srbije. Ovim, tek početnim istraživanjima nisu detektovani višeglasni oblici na području Stiga, budući da oni danas ne egzistiraju ni u aktuelnoj praksi, ni u sećanju sagovornika sa terena. Ipak, proučavanje je nastavljeno i nakon okončanja samog projekta, te je pronađeno nekoliko audio snimaka muškog vokalnog okteta iz sela Drmna. Ovaj ansambl je pesme izvodio u četvoroglasnom stavu, a struktura i faktura otpevanih primera ne korespondira u potpunosti sa do sada zabeleženim primerima višeglasnog pevanja Srbije. Cilj ove studije biće da se muzički primeri etnomuzikološki obrade, zahvaljujući čemu će se izdvojiti njihove muzičke karakteristike. Pokušaj je i da se ovo pevanje kontekstualno smesti u istorijski okvir aktivnog delovanja okteta, te da se odgovori na pitanja: Šta je dovelo do razvoja ovakvog načina pevanja? Kakav je uticaj imalo ne samo na lokalnu, već i regionalnu (muzičku) kulturu? Zbog čega se ovakva praksa nije primila u okruženju i zašto je danas napuštena?

RADIVOJEVIĆ, MAJA
Serbian Academy of Sciences and Arts - SASA,
Institute of Musicology
Serbia

Male Singing Octet from the Village of Drmno: A Unique Example of Polyphonic Folk Singing in the Region of Stig

South of the Danube, in a region of northeastern Serbia called Stig, lies the village of Drmno, which hides forms of folk music as yet unknown to the ethnomusicological public. Since researchers have (unjustifiably) bypassed this area throughout history, data on Serbian vocal practice in the region of Stig has until recently been very scarce. The situation has changed somewhat thanks to the research project *Research of Music and Dance Folklore Heritage in the Region of Stig*, funded by the Ministry of Culture and Information of the Republic of Serbia. Only the initial research, it did not detect polyphonic vocal forms in the area of Stig, since it does not exist in the current practices, nor in the memory of interlocutors in the field. However, the study continued after the end of the project, and several audio recordings of a male vocal octet from the village of Drmno were found. This ensemble performed songs in a four-part position, and the structure and texture of the sung examples do not fully correspond to the examples of polyphonic singing in Serbia previously recorded. The aim of this study will be to process musical examples ethnomusicologically, thus singling out their musical characteristics. It is also an attempt to place this singing contextually in the historical framework of the octet's active work, and to answer the questions: What led to the development of this way of singing? What impact did it have not only on local, but also on regional (musical) culture? Why was this practice not accepted in this environment and why is it abandoned today?

Century Music (2011) was awarded by the Croatian Academy of Science and Arts. The book *The Cantata of Josip Hatze Resurrexit* (2018) was written in co-authorship with I. Tomić Ferić. She is a member of the editorial board of the journals *Theoria* and *Bašćinski glasi*.

*

Radivojević, Maja (1990, Požarevac) je doktorand na Katedri za etnomuzikologiju FMU u Beogradu. Zaposlena je u Muzikološkom institutu SANU u Beogradu kao istraživač saradnik, a u njeno polje interesovanja ulazi muzika manjina, odnos muzike i identiteta, kulturna politika i muzika i aplikativna etnomuzikologija. Posebno je fokusirana na terensko istraživanje muzičke prakse srpskog i vlaškog stanovništva severoistočne Srbije. Autor je monografije *Milija Radivojević Baja – tradicija u nastajanju* i koautor dve monografske građe *Muzičko-plesno folklorno nasleđe Stiga* i *Požarevačka Morava: muzičko i plesno folklorno nasleđe*. Učestvovala je u više, a rukovodila nekoliko projekata koji su za cilj imali istraživanje, prezervaciju i prezentaciju nematerijalnog kulturnog nasleđa Srbije. Dobitnica je ÖeAD austrijske stipendije za studijsko usavršavanje u Beču na Univerzitetu za muziku i umetnost, a rezultate ovog projekta prezentovala je u Centru za istraživanje muzike manjina u Beču (MMRC). Interpretator je tradicionalnih narodnih pesama, a podučava i mlade pevače putem radionica i seminara.

Radivojević, Maja (1990, Požarevac) is a PhD student at the Department for Ethnomusicology at the Faculty of Music in Belgrade. She is employed at the Institute of Musicology SASA in Belgrade as a Research Assistant, and her field of interest includes minority music, the relationship between music and identity, cultural policy and music, applied ethnomusicology. She is especially focused on field research of the musical practice of Serbian and Vlach population of northeastern Serbia. She is the author of the monograph *Milija Radivojević Baja – the emerging tradition* and co-author of two handbooks *Music and dance folklore heritage in the region of Stig* and *Požarevačka Morava: music and dance folklore heritage*. She has participated in several, and managed a few projects aimed at research, preservation and presentation of the intangible cultural heritage of Serbia. She received the ÖeAD Austrian Scholarship for study research in Vienna at the University of Music and the Arts, and she presented the results of this project at the Minority Music Research Center in Vienna (MMRC). She is an interpreter of traditional folk songs, and also teaches young singers through workshops and seminars.

*

Radovanović, Bojana (1991), muzikološkinja i teoretičarka umetnosti, zaposlena je kao istraživačica saradnica u Muzikološkom institutu SANU. Doktorirala je na Odseku za muzikologiju Fakulteta muzičke umetnosti, Univerziteta umetnosti u Beogradu, radeći na temi odnosa između glasa i vokalne tehnike i novih tehnolo-

logija u savremenoj umetničkoj i popularnoj muzici. Istražuje u oblastima savremene muzike i umetnosti, glasa, metal muzike, umetnosti i medija, te transdisciplinarnog pristupa umetnosti. Objavila je dve monografije i bila deo uredničkog tima jednog međunarodnog tematskog zbornika u izdanju Muzikološkog instituta SANU. Suosnivačica je i glavna i odgovorna urednica naučnog časopisa *INSAM Journal of Contemporary Music, Art and Technology*.

Radovanović, Bojana (1991), musicologist and art theorist, is a research assistant at the Institute of Musicology SASA. She obtained her PhD at the Department of Musicology, Faculty of Music, University of Arts in Belgrade, studying the relations of voice to vocal technique and new technologies in contemporary art and popular music. Her research interests include contemporary music and art, voice, metal music, art and media, and transdisciplinary research. She has published two books and co-edited one collective monograph. She is a co-founder and the editor-in-chief of the scientific journal *INSAM Journal of Contemporary Music, Art and Technology*.

*

Ramović, Amila je muzikologinja i kustosica iz Sarajeva. Vanredna je profesorica Univerziteta u Sarajevu – Muzičke akademije. Od 1999. godine je članica, a od 2018. predsednica Muzikološkog društva FBiH. U kustoskoj praksi usmjerava se na interdisciplinarno djelovanje na polju savremene umjetnosti. Karijeru je započela kao dio tima Muzeja savremene umjetnosti Ars Aevi Sarajevo (2000), i kasnije kao njegova izvršna direktorica (2005-2017). Organizirala je desetine izložbi i projekata iz oblasti savremene umjetnosti i bila kustosica izložbi u BiH i inostranstvu, među njima samostalne izložbe Brace Dimitrijevića na Venecijanskom bijenalu (2009). U 2013-2014 bila je umjetnička rukovoditeljica programa Sarajevo Sonic Studio u saradnji s kompozitorima Heinerom Goebbelsom, Philippeom Manouryjem, Peterom Ablingerom i Vinkom Globokarom. Bila je izvršna direktorica Sarajevo Chamber Music Festivala (2012-2017), realiziranog u saradnji između sarajevske Muzičke akademije i Manhattan String Quarteta. Godine 2019. dodijeljeno joj je priznanje Honorary Fellow of Plymouth College of Art, a 2022. godine godišnja nagrada AMUS-a za muzikologiju i muzičku publicistiku "Vlado Milošević".

Ramović, Amila is a musicologist and a curator from Sarajevo. She is an associate professor at the University of Sarajevo's Academy of Music. From 1999 she has been a member, and from 2018 the president of the Musicological Society of the Federation of BiH. Her curatorial practice is aimed at interdisciplinarity in contemporary arts. Her career in the arts started when she joined the Ars Aevi Museum of Contemporary Art team in Sarajevo in 2000, where she later served as Executive Director (2005-2017). She has organized dozens of exhibitions and educational projects in the field of contemporary art, and curated exhibitions by leading Bosnian and international artists, including Braco Dimitrijević's solo

IZDAVAČ / PUBLISHER

Muzikološko društvo FBiH, Univerzitet u Sarajevu – Muzička akademija
Musicological Society FBiH, University of Sarajevo - Academy of Music

ZA IZDAVAČA / FOR THE PUBLISHER

Amila Ramović

UREDNIČKI TIM / EDITORIAL TEAM:

Aida Adžović, Ena Plakalo, Amila Ramović

SARADNICI UREDNIČKIOTI TIMA / ASSISTANTS TO THE EDITORIAL TEAM:

Armin Behrem, Silvana Jakupović Bečei

KONSULTANTI / CONSULTANTS:

Fatima Hadžić, Lana Šehović

PREVOD / TRANSLATION

Autori, Ulvija Tanović i Jasenka Kratović

LEKTURA TEKSTOVA NA ENGLISKOM JEZIKU / PROOFREADING OF THE ENGLISH TEXTS

Asya Hekimoglu

DIZAJN NASLOVNICE / COVER DESIGN

Adnan Suljkanović

ŠTAMPA / PRINT

Dobra knjiga

Publikacija je besplatna

This publication is free of charge

Organizator zadržava pravo izmjena programa

The organizer reserves the right to change the programme

Sarajevo, 2022.

Muzikološko društvo FBiH, Univerzitet u Sarajevu – Muzička akademija
Musicological Society FBiH, University of Sarajevo – Academy of Music

Josipa Štadlera 1/II, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

+387 33 444 897; +387 62 971 174

info@muzikolosko-drustvo.ba

www.muzikolosko-drustvo.ba